

Hétfői Friss Újság

Felelős szerkesztő:
Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon 304. Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Strada Mihail
Viteazul (v. Rákóczi-u.) 16. sz.

Kihasználják és csak aztán dobják el a tisztviselőket...

A Szamos népszerűségi offenzívája a tisztviselők bőrén. A kisebbségi sajtónak nem szabad feledni az elvi álláspontot. Nem a Szamos ügyéről, de sok száz magyar tisztviselő egzisztenciájáról van szó!

Az elbocsájtott tisztviselők az első konsternációk lezajlása után, kevés szó esik. Az ügy, hogy úgy mondjuk ötven százalékosan lett megoldva és a közvélemény, amely az első napokban sokat foglalkozott a kérdéssel ma már alig tartja méltónak arra, hogy felszínre vetődjék. Huszonöt tisztviselő haladékosan kapott tavaszig: a helybeli napisajtó ezt a tényt elkönyvelte a saját sikerének, gondoskodott arról, hogy ezt a sikert az erdélyi sajtó is megköszönje és — pasz, az ügy el van intézve. Nem akarunk ezen a sikeren csorbát ejteni, de az igazság kedvéért koncedálnunk kell a következőket.

Miért tartják tavaszig az elbocsájtottak egy részét?

Cantuniaru prefektus nem a Szamos sokat hangoztatott vezércikkére adott ötven százalékos engedelményt az elbocsájtások végrehajtása tekintetében, hanem egyszerűen minden kétséget kizárólag azon okból, mert ezt a kérdést administrative másképpen nem is lehetett volna elintézni. Elképzelhetetlen ugyanis, hogy egy város adminisztrációjából csaknem 60 tisztviselőt egyszerre ellehelje bocsájtani anélkül, hogy ez a város közigazgatásának a csődjét maga után ne vonná. Ezért történnék az elbocsájtások részletekben úgy ahogy új tisztviselőanyag áll rendelkezésre a régi helyeken. Ez nagyon okos és helyes intézkedés is lehet bizonyos szempontokból, de semmi esetre sem helyes és méltá-

nyos a kifacsart, kihasznált és a használat után eldobott, vagy eldobandó magyar tisztviselő gárda szempontjából. Mert mi történik? Az, hogy ha a szükség úgy kívánja, még használatban tartják egy darabig a szorgalmas, becsületes, lojális magyar tisztviselőket és akkor teszik majd skartba, amikor a szükséghez képest teljesen kihasználják.

A Szamos népszerűségi offenzívája

Ez nem megoldás és semmiesetre sem ok arra, hogy egy lap ezt sikernek könyvelje el, csak a legprivátabb népszerűségi szempontjait tekintve és a kérdést, mint nagyszerűen elintéztet levegye napirendről. A hírlapírás nagyon rögzös uton haladó hivatás, amelyet nem tölt be tökéletesen az, aki küzdelemre hívó közérdekekben jobb felé is, bal felé is népszerűségi szempontokat tart szem előtt és háttérbe helyezi a célt, a közügyeknek igazságosan diadalra jutását.

Mert még ha úgy is volna; ha a visszatartott tisztviselőket nemcsak tavaszig, hanem véglegesen megtartanák állásukban, akkor is ez a megoldás csak fél megoldás volna, mert nyitva marad a kérdés, mi történik azokkal, akik kívül estek a szerencsések numerus klauzusa? Vagy jogos az elbocsájtás és akkor fél kell adni a harcot, vagy jogtalan és akkor nem lehet részlet eredményekért harcolni. Reápolitikai szempontok azt diktálják ugyan, hogy el kell fogadni ezeket a részleteredményeket, de semmi esetre sem azon az

áron, hogy az elvi jelentőségű álláspontot feladjuk. A Szamos pedig ezt tette akkor, amikor a hírlapi sikereit tulajdonképpen hangoztatva egyfelől a tisztviselők között kereste a népszerűséget, és másfelől a prefektus és hivatalos körök jóváhagyását kereste akkor, amikor érthetetlen hosszánával tüdővölte az ügy nagyon is hiányos elintézését.

Tátongó seb az elbocsájtottak ügye...

Most nem térünk ki arra, hogy mi lesz tavasszal, amikor a most még ideiglenes visszatartott tisztviselőket is elbocsájtják, egy akut nyitott sebtíntog jelen pillanatban: mi történik azokkal a szegény tisztviselőkkel, akiket máris elbocsájtottak. Mert dacára annak, hogy a napisajtó híradásai szerint az összes szegénysorsú tisztviselők ügye elintézését nyert, a valóság az, hogy nagyon sokan vannak, azok között, akiket január elsejével elbocsájtának, olyanok, akikre a legkétségbeesettebb nyomorral köszönt az új esztendő. Csak egy példát hozunk föl ezek közül a szerencsétlenek közül, akiknek a sorsával ma már senkisé nem törődik.

Egy példa...

Gacsály Sándor előjárósági díjok esetével foglalkoztunk már egyik multikori számunkban. A példa markánsan karakterisztikus, Gacsály Sándor esete valóban megdöbbentő példája a sorsüldözött háborús és háboru utáni korszakban létezethez jutni sem tudó letört karriereknek. Gacsály 1914-ben érettségizett

a szatmári református gimnáziumban, érettségi után katonának vitték. Katonaság, fogás — 1919-ben került vissza Szatmárra, ahol rendőrségi szolgálatba lépett. Innen helyezték át a városi előjárósághoz díjnoki minőségben és a fiatal ember, aki jogi pályára készült, a folytonos életküzdelmek és különösen a nyelvi nehézségek miatt, nem is gondolhatott arra, hogy belekezdjen a jogi tanulmányokba. Közben megnősült, a családi helyzete azután végleg a szerény hivatalához kötötte és amit nem tett meg a tanulmánya folytatására kedvéért, megtette a kenyérért, a maga és a családja kenyéréért: megtanulta román nyelvet, hogy a hivatalában maradhasson. És annak dacára, hogy az államnyelvet bírja, annak ellenére, hogy a felebbvalói nagyon használható, becsületes hivatalnoknak ismerik, — kiesett a „szerencsés” huszonötök közül. Január elsején már nem kap fizetést és kezdődik egy beláthatatlan kimeneteli kálváriás nyomorodás...

Sokan vannak...

De hányan vannak ilyenek — erős akaratu, jó munkaerő-számban menő fiatalok, kiérdemesült nyomoros munkás életük végén járó öregek! Amíg csak egy is van ilyen, nem fogjuk mondhatni, hogy el van intézve a tisztviselő kérdés: nem szenzációt, népszerűséget hajhászó, hanem komoly, küzdelmes feladat vár a sajtóra ennek a kérdésnek igazságos elintézése érdekében.

Dívalmellények, gyapjufonalak nagy választékban, legújabb kézimunka előrajzolások, DMC gépi és kézi cernák. — Tanulóleány felvételt Farkas-nénál, Stefan cel Mare [Kazinczy-u.] 24. kézimunka üzethe Uránia alatt.

* **Tartós cipőt** Egri készít. Satu-Mare, Várdomb-u. 9.

Fratii Friedmann Testvereknél

megkezdődött a

nagy karácsonyi vásár

Táncolnak és sírnak: aztán megint táncolnak. . .

A parkettől a népszerűségig és vissza! Urilányok jótehetségtől akiója. A Gyermekruházó Egyesület ruhakiosztása. — A Nőegyleti Leányegylet bálja. . .

Ruhakiosztás volt az elmúlt héten — az Izraelita Gyermekruházó Egyesület a népkonzha helyiségében 30000 lej értékű gyermekruhát osztott ki a rongyos szegény gyerekek között. A ruhakiosztás sirással végződött. Sirtak a szegény gyerekek, sirtak a proletár anyák akiknek nem jutott ruha, de sirtak a jótehetségtől a lányok is, mikor látták, hogy a végén, is tehetetlenül állnak szemben a könnyelű naivitással felkavart szegénységtengerben. Harmincezer lej nagy összeg, de milyen csepp a nyomorúság tengerében...

Spitz Rózsa, Heller Rózsi, Fried Helén, Jeremiás Klári, Fischer Bözsi, Adlerstein Rózsi, Engländer Pipi, Schwartz Margit, Bokor Margit kedves, jóhiszemű naiv urilányok azt gondolták, hogy harmincezer lejen vásárolt szépségflastrommal meg lehet gyógyítani azokat a felfröcsögő csunya sebeket, amelyek egy ilyen kis városnak a társadalma is tántorgnak és amelyekkel ők közelről meg nem mernek nézni soha.

A ruhakiosztás kezdetén az egyik kisasszony félrehívott és boldogan mesélte: — Látja ezek a ruháskák a tavalyi táncmulatság jövedelméből kerültek ki. Harminckétezer lej volt a tiszta jövedelem, ebből két ezer lejt ellettünk az ideai táncmulatság előkészületeire, a többi kiosztottuk. Látja maga mindig jótehetségtől a mulatságok ellen ir — rosszul teszi. Most ezek a szegény gyerekek abból kapnak ruhát, amit mi tavalyi táncmulatságunk.

Az akció befejezése után ez a kisasszony is sirt és azt mondta, nem tudta, hogy ilyen sokan lesznek, jövőre majd többet fog kelleni gyűjteni.

— Legalább 30 milliót — feleltem neki. Ennyi talán elég lenne a sátmari szegénység pillanatnyi felszámolására.

— Maga mindig gunyolódik! — Nem guny ez, szomorú igazság. Meglátja jövőre megint sírni fog a végén. Igaz ugyan, hogy előbb táncolni fognak és ez megér egy kis sír ist...

Tegnap este ismét táncoltak a jótehetségtől a lányok. Ezúttal a Nőegyleti Leányegylet rendezett jótehetségtől a táncmulatságot. Gyűlt a jótehetségtől a pénz, ami majd megint

kevéssé lesz, ha kiosztásra kerül. A mulatság különben szépen sikerült: a bál tudósítónak a következő díszes névsort sikerült összeállítani a jelenlevők közül.

Asszonyok: Ferencz Ágostonné, Dr. Papp Mihályné, Kappel kapitányné, Dr. Felderné, Szeless Albertné, Deák Kálmánné, Szilágyi Dezsőné, Hantzné, Mertz Józsefné, Csuri Józsefné, Foksa Istvánné, Szabadkay Józsefné, Mihálka Gyuláné, László Károlyné, Papp Endréné, Kovács Imréné, Szűcs Kálmánné, Szabó Balászné, Oláh Mi-

hálné, Antal Dánielné, Hájfajér Pálné, Hájfajér Gyuláné.

Leányok: Erdélyi Boci, Nuci és Klári, Dóry Margit, Vajay Margó, Göbi Anna, Ányos Gizi és Bubi, Tóth Anna, Bay Sári és Boriska, Heller Rózsi, Hájfajér Mancsi, Oláh Irén, Szabó Gizi, Mertz Ilonka, Papp Manyi, Papp Lenke, Hammerschmid Rózsi, Oláh Irén, Lakos Baba, László, Irén, Csegő Bözsi, Berey Bözsi, Mekay Emmi, Nagy Leonna, Nagy Gabriella, Jakab Bözsi és Ilus, Barabás B. by, Majtényi Anni.

Férfiak: Ferencz Ágoston polgármester, Dr. Dosa Teofil h. polgármester, Dr. Papp Mihály képviselő, Dr. Szilvássy Ágoston, Sorecsu Mircea, Szabadkay József, Kovács Imre, Szatmári Akos, Duha Tivadar, Csuri József, Mihálka Gyula, Dr. Rácz Károly, Dr. Mik István, Popovics ezredes, Kappel kapitány, Foksa István fiai, és igazgató: Dr. Gönczy Miklós, Mertz József, Dr. Demian Titus, Dr. Bodonyi Alajos.

Akik egy napon kétszer esküsznek.

Érdekes epizód a munkácsi rabbiharctér eseményei.

A munkácsi rabbi vizsgák dások érdeke epizódjától kaptunk értesítést.

Mermelstein Benjámin tekintélyes munkácsi kereskedő fia házasságra akart lépni Kalus Szinaj klenóczi kereskedő leányával. Mermelstein tudvalevőleg egyik vezető embere a Belzi pártnak és ezért nagyon szerette volna, ha az esketési szertartást Grünfeld Salamon, a belziek rabbija végezte volna. Ezt azonban a mai körülmények között lehetetlenségnek látták Spira főrabbi ellenkezése folytán keresztülvinni. Abban egyeztek meg tehát a főrabbi, hogy az esketési szertartást Velicska Izrael munkácsi rabbi jelölt és Grosz Bernát petrovai alrabbi fogja jogérvényesen elvégezni. Az ilyenkor szokásos hozományi jutalékokat természetesen Spira főrabbi tartotta fenn magának.

Az esküvőt a főrabbi-val való megállapodás alapján Klenócson kedden este a hagyományos szokásoknak meg-

felelően megtartották és a szertartás befejezése után a vőlegény szülei elutaztak.

Tizenegy órakor este a fiatal pár legnagyobb magányosodására Spira főrabbi futárja érkezett Klenócra a főrabbi abbéli üzenetével, hogy a házasság érvénytelen és csak akkor válhatik érvényessé, ha Mermelstein a Spira által kijelölt pap előtt újból megesküszik menyasszonyával.

A vőlegény — érthető okokból — nem igen tehetett már este tizenegy órakor egyebet, minthogy

újbol áldozta magát az esketési ceremóniának és Spira főrabbi jóvoltából másodszor adta át a jeggyűrűt feleség-menyasszonyának.

A váratlanul furcsa eset az egész környéken igen nagy fetűnést keltett.

Egy hét — színház

Kabaré. — Két bemutató. A jövő hét műsora.

Lefokozott igényekkel mentünk el a színtársulat elmúlt heti kabaréjára, mert annak ellenére, hogy Máramaroszigetről és Nagybanáról nagyon jó információkat kaptunk a színtársulat ilyen irányú teljesítő képességéről — olyan tapasztalataink voltak ezen a téren az elmúlt esztendőben, hogy szinte dogmaként szilárdult meg bennünk a megállapítás: a színészek bűnösen rossz kabaré-előadásokat rendeznek.

Az első számok után már engedett a szigorú előítélet, a kabaré végén pedig teljesen felolvadt a dogma — egy nagyszerű est emlékével távozott a közönség. Már aki távozott — sokan ugyanis

reggelig maradtak a Dácia éttermében, ahol fehér asztalok mellett vígan folyt a kabaré utáni pezsgős utókúra.

A szereplők kivétel nélkül nagyon jók voltak. Baróthy, Keleti, (akit többször szeretnénk színpadon is látni) a kitűnő Déry Jenő, a drága Fajk Rózsi, az utólrétegetlenül jó Völcsy Rózsi, Benes Tusi, Szendrey Józsa, Vincze Emilia nagyszerű számai voltak a valóban élvezetes műsor ragyogó mozaikjai voltak. Azért hagyjuk utoljára, hogy többet irhassunk róla, az est szenzációját: Déry Irént. Nem hívatásos színésznő Déryné, de a sikerét bármelyik jónévű komika szívesen elkönyvelné. A Déry Jenővel előadott táncduettje a legkiemelkedőbb száma volt a műsornak. Ha Kovács igazgatóban van gyakorlati érzék, fel kell használni azt a kivé-

teles tehetségű asszonyt és színpadra kell vinni.

A színház műsorának multiheti kimagasló eseménye „A nagyherceg és a szobapincér” bemutatója volt. A darabról referált már a napisajtó és hogy mi mégis megállunk egy pillanatra a sikeresen lezajlott bemutató emlékének, azt azért tesszük, hogy elismeréssel adózzunk különösen a két címszereplőnek: Lázár Hilda művészasszonynak és a nagyon tehetséges Homokainak. Nagyszerű felkészültséggel, ismert tehetségükkel a vezető szerepeikben olyan tökéleteset adtak, olyan művészi légtérrel teremtették maguk körül amelyben könnyű feladatnak jutott a többi szereplőknek, akik valamenynyien jók voltak. Lázár Hilda külsőségeiben is nagy áldozatos felkészültséggel lépett a színpadra: a toaletti feltűnően szépek voltak.

Az operettansemble az „Eissler Fanny” c. bájos operettét mutatta be, Nádor Mihály kellemes muzsikát irt egy vérszegény librettóra. A muzsika győzött — az operett a gyenge mesésövés ellenére diadallal futja a színpadokat.

Fajk Rózsi makulátlan tisztáncsengő meleg hangja nagy sikert aratott, Pálly Blanka, Örvössy, Déry, Benes Tusi, Keleti — sok jót irhatnánk róluk, ha a helyszíre nem determinálna a szándékunkat.

Heti műsor.

Vasárnap este: „Eissler Fanny.” Bérlet-szünet.
Hétfő: C. bérlet. „Eissler Fanny.” Szerdán: Baj van Zolival (bemutató) A bérletben.
Csütörtökön: B. bérletben Baj van Zolival, ujdonság.
Pénteken: C. bérletben Pompadour. Új kiállítás! Új táncokkal. Új tolették!
Szombaton: A. bérletben János vitéz.
Vasárnap este: János vitéz bérlet-szünet.
A színházi pénztár egész nap nyitva és jegyek az összes előadásokra előre válthatók.

Szerkeztői üzenet:

Pálos Pistának. Pistuka fiam, ne haragudj, hogy ilyen röviden válszolgok neked, de nagyon elvagyok foglalva fontosabb ügyekkel. Neked csak röptiben annyit: való igaz, hogy szennybe mártottam a tollam, hiszen veled foglalkoztam. Így van az fiam az újságíróknak nem szabad fitymáknak lenni.

Ullevél vizumokat szezerez gyorsan és pontosan, futár vasárnap, szerdán és pénteken **TEVJOVITS** Salu-Mare, 44 Plata Bratianu Dácia útvarban, 45

Hölgyek részére soha többé nem létező vásárlási alkalom Klein cipőáruházában

A folyton változó női Cipődivattal lépést tartani nem tudva elhatároztuk, hogy a raktárunkon lévő összes Női cipőket minden elfogadható árban végleg kiárusítjuk

KLEIN cipőáruház Plata Bratianu 6. (Gindl cukrászda mellett)

Bűnösök a vádlók között...

A Lengyel Rózsi-ügy kulisszái mögül. Mit mond a kifogási perirat? Uzsorások a feljelentők között.

Rámutatunk már arra annak idején, amikor még friss szenzáció volt a Lengyel Rózsi színházi fodrásznő szélhámoság sorozata, hogy e mögött a bűnügy mögött, ha egy kicsit fölkaparjuk, olyan bűnösök húzódnak meg, akik ma még formailag vádlóként szerepelnek. Lengyel Rózsi hitelezőinek egy részére gondolunk, akik legjobb esetben is uzsoráskodással vádolhatóak, akik nem kevésbé bűnösök a közismerten gyenge karakterű, hisztérikus Lengyel Rózsinál, aki az uzsorás hitelezők karmai közül, végre is az ügyészségi fogházba került.

Dr. Márkus Árpád és Dr. Markovits Jakab Lengyel Rózsi védői a perrendtartás értelmében a nemrégiben elkészült vádirat ellen kifogást adtak be, amely érdekesen világít rá ennek a bonyolult bűnügynek a részleteire.

A terjedelmes periratnak néhány részletét közöljük: ezekből a nyilvánosság tudomást fog szerezni az ügynek igen érdekes momentumairól.

A hitelezők nem mind voltak jóhiszeműek

A fondorlatos csalás vádja ellen így védekezik a perirat.

A kis városunk társadalmát által jól ismert általánosan boldognak, beszámíthatatlanul hisztérikusnak, de becsületesnek ismert fodrásznő áll szemben a sértettek csoportjával, akik közül Rátóna Sándorné méltóságos asszony miniszteri tanácsos neje, Ászódi Ferencné jónevű fényképész neje, Boros Istvánné városunk társadalmának egyik kimagasló oszlopa, Császy Erzsébet a jótékony nőegylet vezető tagja és hatalmas varrodájának a vezetője, Elefánt Sári fűszernagykereskedő, Elefánt Teréz a város legnagyobb női divatszalonjának a vezetője, Schwartz Sámuel pedig ennek a férje. Ebből a táblázatból a károsultak eme névjegyzékéből első pillanatra nyilvánvaló, hogy ezeket nem ejthette tévedésbe a félbold fodrásznő. Ezek valamenynyen bennszülött sátmari emberek, akik jól ismerik a sátmari viszonyokat és akik tudhatták, hogy azok, akiknek a nevében Lengyel Rózsi tőlük kér pénzt, nem szorulnak kölcsönre. Így berencei Kovács Jenőné, Szilágyi Dezsőné, Dr. Lehotzky János, Gindl Antal, Reiter Móric stb. mérhetetlen vagyonok tulajdonosai, akiknél előkelőbb, gazdagabb és válogatottabb csoportot nem lehetett volna összeválogatni.

Ami a színház körül történt

A perirat kiterjeszkedik aztán arra, hogy hogyan került elő a károsultak csoportja és rámutat, hogy az

portja és rámutat, hogy az egész bűnügynek a csirája a színház környékén nőtt ki. Gróf László szinigazgató tudvalevőleg Lengyel Rózsinál kosztolt, a perirat szerint ott gyakran pezsgős mulatságokat rendezett; az is köz tudomásu volt, hogy Gróf László anyagi viszonyai állandóan nagyon züllött állapotban voltak — Lengyel Rózsi első kölcsönkérése a vallomása szerint abból a célból történt, hogy a szinigazgató pillanatnyi pénzzavarán segítsen. A kölcsönt nagy kamatra kapta és így a visszafizetésnél természetesen nehézségek merültek föl, azt egy másik kölcsönből szerezte, így indult meg a lavina.

A fodrásznőt a hitelezők kézzől-kézre adták...

Lengyel Rózsinak egy szűkebb körben — notórius uzsorások között csakhamar nagyon jó híre lett. Egymásnak mondogatták ezek az emberek, hogy a fodrásznő milyen nagy kamatokat fizet és milyen pontosan, egymást beszélték rá arra, hogy jól helyezték ki a pénzüket, amelyért Lengyel Rózsitól jó néhány száz százalek kamatot kaptak. És mert Lengyel Rózsi mindig pontos volt a fedezettel sem sokat törődtek és szívesen elhitték a fantasztikus meséket, hogy a kisebb, nagyobb kölcsönökre dugdag embereknek van szükségük. Természetesen van a hitelezők közt olyan is, aki jóhiszeműleg ismerőseinek a rábeszélésére rendes kamatok mellett adta kölcsön a pénzét, amely természetesen szintén eluszott az uzsora óceánban.

Lengyel Rózsi csak kamatokat törlesztett — nyugtát sohasem kapott.

Hogy hová lett a pénz? Erre vonatkozólag a perirat a következőket mondja. Kamatokba lett visszafizetve az igen tisztelt feljelentő uzsorásoknak, akik abban a tekintetben is kihasználták a fodrásznőt, hogy nyugtát nem adtak neki a nagy kamatfizetések alkalmával és így a tartozások folytonos törlesztés dacára sem apadt, csupán napról-napra el lett halasztva a kiegyenlítés.

Kíváncsok a nyomozás kiterjesztése

Igy a perirat, amely mélyen belevilágít ennek az ügynek kulisszáiba. Hogy a perirat állításai mennyire fedik a valóságot, arra vonatkozólag kíváncsok volna a nyomozást kiterjesztési: mindenestre nem egészen alaptalan állítások ezek, amelyek megmagyarázzák azt a csodálatosnak látszó tényt, hogy egy félbold fodrásznő, hogyan

tudott a mai szűkös pénzügyi viszonyok mellett néhány hónap alatt csaknem félmilliónyi hitelt szerezni.

A hirhedt Zinovjev-levele sikere.

Párisból táviratozzák: A Journal szerint megállapították, hogy Zinovjev emlékezetes levelét, amely az angol munkássághoz szólt, Radek bolsevista vezér játszotta át az angol hatóságok kezére. Radeket ezért az orosz szovjet vád alá helyezte.

Nemzetközi vasutkonferencia Bécsben.

Bécsből táviratozzák: Szerdán az utódállamok és Lengyelország, Olaszország és Svájc kiküldötteinek részvételével vasúti konferencia kezdődik Bécsben, amelyen az államközi vonalak ügyében tárgyalnak.

Kommunista-merénylet készült Bethlen István ellen

(Budapest, december 7.) A budapesti rendőrség ma letartóztatott egy kommunistát, aki ellen komoly gyanúk merültek fel, hogy politikai merényletet tervez. A letartóztatott kommunistát Hornyacsek Istvánnak hívják, aki a rekdőrségen bevalotta, hogy a Páris mellett székelő magyar kommunista komité megbízásából érkezett Budapésre, hogy a nemzetgyűlés elnöke és gróf Bethlen István miniszterelnök ellen merényletet kövessen el.

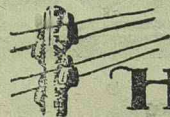
A Dreyfus ügy még mindig felkísért

Újabb bizonyítékok Dreyfus ártatlansága mellett. A Mittelmann ügy öse. — Vigyázat a Reinitz ügynél!

Manapság, amikor gyakran adódnak elő rejtelmes bűnperek, amelyekbe talán sohasem lehet belevilágítani, nem lesz érdektelen az a hír, amely arról érkezett, hogy újabb bizonyítékok merültek fel a híres Dreyfus pör elítelt vádlottjának az ártatlansága mellett. Nemrégiben nagy szenzáció volt a Mittelmann-ügy, amelyben elrendelték az újra felvételét, mert bizonyítékok merültek fel abban az irányban, hogy ártatlanul ítélték életfogytiglani kényszermunkára: itt van a Reinitz ügy, amelynek tárgyalása ugyancsak kemény dió lesz a bíróságnak — Nem teljesen analog, bűntények ezek a Dreyfus ügygel — de abban könnyen hasonlóká válhatnak, hogy ártatlan emberek fölött mond ítéletet a bíróság — hogy az ítélet után is kerülhetnek majd momentumok, amelyek fényt derítenek a ma még titokzatos bűntényekre. Ime, a Dreyfus ügy, évtizedek után is felkísért:

Párisból jelentik: A londoni Times volt főszerkesztője Wikham Steed, a visszaemlékezéseiben világosságot derít Henry ezredesnek a Dreyfus-pör idején elkövetett öngyilkosságára. Steed szerint Henry azért vetett véget életének, mert ő maga volt az áruló, aki a katonai titkokat Schwarzkoppen német katonai attasénak kiszolgáltatta. Steed ezeket az akatokat Panizzardi olasz őrnagytól tudja, aki Schwarzkoppennel baráti

viszonyban volt és Henry szerepét ismerte. Ezt a tényállást Sassanov is megerősítette, aki a Dreyfus-pör idején a vatikáni orosz nagykövetséghez volt kirendelve. Az egykori orosz külügyminiszter ezidőszent Versaillesban él és többé nem is akar politikával foglalkozni, de mégis fogadta a Quotidien egyik szerkesztőjét, akinek kijelentette, hogy tudomása szerint a Steed által közölt tényállás való; Dreyfus ártatlan és Henry volt az áruló.

Hírek

Arany Feri,

tarfejú, csokoládéképű öreg népzénesz, évtizedekig volt hegemon hangulatszálítója Máramarosziget városának. Ő muzsikált kedves szüleink menyegzőjén, az ő oldalán tántorogunk hajnalfelé ahoz a bizonyos muskális ablakhoz, amely mögött szívünk szép szerelme, a bűbajos Izécske gyújtogatta a gyufaszálakat: ő hegedülte el a homlokunkról a gond barázdáit, amelyek úgy ülnek ott, mint a koltapapíros vonalai: ővele sirtunk, daloltunk, dorbézoltunk és ő kísért el reggel a zálogházba, vagy a gőzfürdő purgatóriumába.

Arany Feri generációk hangulatának irányítója volt Má-

ramarosban és ragyogó, fényes koponyája épüget hozzártarozott a városhoz, mint a Fő-ter közepén éktelenkedő kőszent. A hangulat és jókedv azonban régen elköltözött már a mulatós városból és helyükbe a gond és a bánat költözött: nincsen már pénz a dárídós éjszakákra És Arany Feri kénytelen volt kezébe venni a hegedűt és bandától együtt Aradra szerződni. A kőszent elindult a Fő-terről. Aradról azonban az irigy konkurrencia kimarta őket és most Feri bács és vejei (mert a banda nagyrésze az) a Dáciában muzsikál esténként. A szatmáriak nem is tudják, hogy egy darab máramarosi történelem mereng ki az öreg Feri olajos szeméből...

— Kereskedőbál a tavalyinál is nagyobb tombolával. Az antikonjunkturától lesorvasztott kereskedő kedély előreláthatólag meg fog édesedni egy báléjszakára. Január 17-én lesz az idei kereskedőbál, amelynek mint mindig ezúttal is a legnagyobb nevezetessége lesz az óriási tombolaverseny. Ugy fog kinézni a tömött tombola asztal, mintha a satmári kereskedők a bálon végkiárusítást rendeznének. Mindenki nyerni fog, csak a kereskedők nem — de hát nekik ez a sorsuk: ők mindig a veszteségből élnek...

— Grigore Ionescut a rendőrség közszeregetnek ör-

vendő irodaigazgatóját a népesedési hivatal élére nevezte ki a polgármester. Ionescu irodaigazgató a puritán jellemű, lelkiismeretes hivatalnokok közül való és ezért szívből örülünk az előléptetésén. Annak idején ő állította fel Satmaron a népesedési hivatalt.

— A házorsolásiakció megkezdődött. Kósa Lajos ötlete ugyn látszik, bevált. A kétszázötven lejes sorsjegyek papíron fogynak. Valakinek nagyon szerencsés szilveszter estje lesz: egy háromszáz ezer lejes bérházat fog nyerni Fortuna istenasszony jóvoltából. A sorsjegyek a tulajdonosnál és Hechtné hírlapszárító bódéjában vásárolhatók.

— Magyar írók ajánlanak a jövő évi Nobel-díjra. Budapestről táviratozzák: A Magyar Tudományos Akadémia a legközelebbi esztendő irodalmi Nobel-díjára Herceg Ferencet ajánlja. „Az élet kapuja” című regényével.

Rézfűggönyrudak

130 Leitől

Gyermekágyak vasból 1100 Leitől, valamint gyönyörű kivitelű asztal tűzhelyek érkeztek

Fekete vasudvarban
P. Brătianu 8. Telefon 172.

ÉRTESÍTÉS

Tisztelettel közöljük, hogy kizárólag Satu-Maren b. vevőkörzsége részére nagyobb mennyiségű

karácsonyi és újévi ajándéknak

legalkalmasabb szép izléses és a jelenlegi pénzvizonyoknak megfelelő olcsó árakban megállapított

bőrdíszmü, bőrdísz és koffer

árakat készítettünk és azok eladását egyedüli lerakatunkban

Str. Lucaciu (Hám János-u.) 10

az Európa épületében december 4-én megkezdjük.

Minden december hóban vásárolt ajándéktárgyba a kívánt nevet színező anyomással a gyár díjmentesen eszközöl

Bőráruipari R. T.

Rosenfeld Miksa cég hirdetése

Nem Lengyel, nem Olasz sem Spanyol, hanem

angol és cseh

szöveget, vásznat, prágai és bukovinai szőnyegeket árulunk

Occasio

helyiségünkben a Dacia mellett felhalmozott szövet, vászn és szőnyeg árúinkat

már csak

2

hétig áruljuk

Ha olcsó és jó árut akar venni, siessen, mert ezt az alkalmat nem szabad elmulasztani.

* Victoria kávéház a legkellemesebb szórakozó hely, hol minden este Szímai kitűnő zenekara muzsikál

Gyönyörű paplanok készülnek Grünfeldnél, műhely Kazinczy-utca 26

Mielőtt szükségletét beszerezné KLEIN ELEK dusan felszerelt posztó és okvetlenül tekintse KLEIN ELEK szövetáru raktárát

hol legolcsóbban vehet téli kabát, raglán és öltöny szövetet, Velurek tükör posztók, női costum szövetek, vásznak barkelek gyári árakban. Tisztviselők és munkások 10 százalékos kedvezményben részesülnek. Városi bérpalota

Női és férfi divatkeleméket

Bevezetési árak! Előnyös fizetési feltételek!

Plata Brătianu 22. szám alatt

Friedmann Miklósnál

Olcsó

Occasio

Árusítás

Cipő

Lei

295

árban

Lei

395

árban

Lei

495

TURUL cipőraktár

Satu-Mare P. Brătianu 12